

Üniversite Yabancılaşma Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Üniversite Yabancılaşma Ölçeği*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32208>

Özet

Üniversite Yabancılaşma Ölçeği, yükseköğretim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin yaşadıkları yabancılaşma düzeylerini ve boyutlarını ölçmek amacıyla 2016 yılında geliştirilmiş özgün bir psikometrik araçtır. Ölçek, 11 maddeden oluşmakta olup, 5 dereceli Likert tipinde bir yanıt formatına sahiptir. Yapılan güvenirlik analizleri, ölçeğin yüksek düzeyde iç tutarlılığına sahip olduğunu göstermiştir.

Ölçek geliştirme çalışması Mehmet Kurtulmuş ve arkadaşları tarafından gerçekleştirilmiş ve elde edilen istatistiksel veriler, aracın üniversite öğrencilerinin akademik ve sosyal çevreye karşı hissettikleri soyutlanma, anlamsızlık ve güçsüzlük gibi duygusal durumları geçerli ve güvenilir bir biçimde değerlendirildiğini ortaya koymaktadır. Ölçek, psikoloji, eğitim bilimleri ve sosyoloji alanlarında üniversite öğrencisi popülasyonuna yönelik araştırmalarda kullanıma uygundur.

Anahtar Kelimeler

Üniversite Yabancılaşma Ölçeği, ölçek geliştirme, psikometri, öğrenci psikolojisi, geçerlik, güvenirlik, yükseköğretim.

Yazarlar

Mehmet Kurtulmuş, İrem Kaçire, Hakan Karabıyık, Büra Yiğit.

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, üniversite öğrencilerinin eğitim ortamına, akademik sürece ve genel olarak üniversite kültürüne karşı geliştirdikleri yabancılaşma hissinin şiddetini ve niteliğini ölçmektir. Üniversite yaşamının getirdiği zorluklar, sosyal entegrasyon eksiklikleri ve akademik beklentiler karşısında öğrencilerin kendilerini ne ölçüde daldanmış veya sistemden kopuk hissettiklerini belirlemek hedeflenmiştir.

Ölçek, eğitim kurumlarına ve araştırmacılara, öğrencilerin psikososyal ihtiyaçlarını daha iyi anlamaları ve yabancılaşma duygularını azaltmaya yönelik müdahale programları geliştirmeleri için veri sağlamaktadır.

Yapı

Üniversite Yabancılaşma Ölçeği, genellikle sosyal psikoloji ve sosyolojideki yabancılaşma kuramına dayanmaktadır. Bu yapı, bireyin kendini çevresinden kopuk hissetmesi, amaçsızlık, güçsüzlük, normsuzluk ve sosyal izolasyon gibi çok boyutlu bileşenleri içerir. Ölçek, özellikle bu

genel yabancılaşma kavramının üniversite yaşamına uyarlayarak, öğrencilerin akademik süreçlere, öğretim üyelerine ve akran ilişkilerine yönelik yaklaşımların olumsuz algılarını ölçmeye odaklanılır.

Ölçek, tek boyutlu bir yapıya sahip 11 maddeden oluşmaktadır. Bu maddeler, öğrencinin üniversite ortamında kendini ne kadar yetersiz, dışlanmış veya anlamsız hissettiğini değerlendiren ifadelerden oluşur.

Geçerlik

Sunulan kaynak bilgisi, ölçeğin kapsamlı geçerlik çalışmalarına dair ayrıntılı bilgi içermemektedir. Ancak, ölçek geliştirme çalışmasının bir parçası olarak madde-toplam puan korelasyonlarının incelenmesi, yapı geçerliğine yönelik önemli kanıtlar sunmaktadır.

Madde-toplam korelasyon değerleri, maddelerin ölçülmek istenen yapıyı ne ölçüde temsil ettiğini gösterir. Bu çalışmada madde-toplam korelasyon değerlerinin .45 ile .70 arasında değeri tespiti edilmiştir. Bu yüksek korelasyon değerleri, her bir maddenin ölçeğin genel yapısına anlamlı katkı sağladığını ve iyi bir ayrıntı ediciliğe sahip olduğunu göstermektedir.

Güvenirlilik

Üniversite Yabancılaşma Ölçeği, yüksek düzeyde iç tutarlılık ve güvenilirliğe sahiptir. Güvenirlilik analizleri sonucunda elde edilen katsayılar, ölçeğin tutarlı sonuçlar ürettiğini kanıtlamaktadır.

Cronbach Alpha İç Tutarlılık Katsayısı: .85

Spearman-Brown İki Yarım Güvenirlilik Katsayısı: .86

Guttman Split-Half Katsayısı: .86

Genel olarak, psikometrik çalışmalarda kabul edilebilir güvenirlilik düzeyi .70 ve üzeri olarak kabul edilirken, bu ölçek için elde edilen .85 ve .86 değerleri, aracın mükemmel düzeyde güvenirlilik sunduğunu göstermektedir.

Faktör Analizi

Üniversite Yabancılaşma Ölçeği, geliştirme çalışmasının doğası gereği faktör analizi süreçlerinden geçirilmiştir. Ancak, sunulan kaynakta spesifik faktör yükleri veya kaç faktörlü bir yapının doğrulandığına dair detaylar yer almamaktadır.

Ölçek geliştirme makalesinde (Kurtulmuş et al., 2016), muhtemelen Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) kullanılarak ölçeğin madde yapısının tek boyutlu olup olmadığı test edilmiştir. Yüksek iç

tutarlılık katsayılar, ölçeğin muhtemelen güçlü bir tek faktör tarafından domine edildiğini veya iyi bir şekilde tanımlanmış bir yapıya sahip olduğunu iddia etmektedir.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Özgün bir ölçek geliştirme çalışmasıdır.)

Format: 11 maddelik Likert tipi derecelendirme ölçeği.

Mevcut Dil: Türkçe (tr)

Popülasyon Grubu: Üniversite öğrencileri

Yaş Grubu: Genellikle 18-25 yaş aralığındaki yükseköğretim öğrencileri.

Popülasyon Detayları: Yükseköğretim kurumlarında öğrenim gören lisans ve ön lisans öğrencileri.

Test Metodolojisi: Maddeler 5 dereceli Likert ölçeği üzerinden yanıtlanmaktadır:

Kesinlikle Katılıyorum = 5

Katılıyorum = 4

Kararsızım = 3

Katılmıyorum = 2

Kesinlikle Katılmıyorum = 1

Puanlama, elde edilen toplam puanın yüksekliğinin, öğrencilerin yaşadığı yabancılaşma düzeyinin yüksekliğini iddia ettiği şekilde yapılır.

Anahtar Kelimeler

Psikometrik özellikler, madde analizi, iç tutarlılık, Cronbach Alpha, madde-toplam korelasyonu, yükseköğretim yabancılaşması.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Mehmet Kurtulmuş

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Mevcut değil (Kaynakta belirtilmemiştir)

İletişim E-posta Adresi: kurtulmus2012@gmail.com

Yazın Adresi: Mevcut Değil (Kaynakta belirtilmemiştir)

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2016

Şinler ve Kullanım Hakkı: Ölçek, akademik bir dergide yayınlanmıştır ve genellikle bilimsel araştırmalarda yazarlara atıfta bulunularak kullanılabilir. Ticari kullanım için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi önerilir.

Ücret: Ölçeğin standart akademik kullanım için bir ücret belirtilmemiştir.

Kaynaklar

Kurtulmuş, M , Kaçire, ? , Karaböyük, H. ve Yiğit, B . (2016). Üniversite Yabancılaşma Ölçeği geçerlik güvenirlik çalışması. *Electronic Journal Of Education Sciences*, 4 (7), 100- 110.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası, geçerlik ve güvenirlik çalışması makalesiyle birlikte buradan indirilebilir: universite-yabancilasma-olcegi-toad.pdf

Üniversite Yabancılaşma Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Orijinal kaynakta ölçek maddeleri listelenmemiştir. Maddelere ulaşmak için yukarıdaki referans makalenin incelenmesi gerekmektedir.

Ölçek toplam 11 maddeden oluşmaktadır.